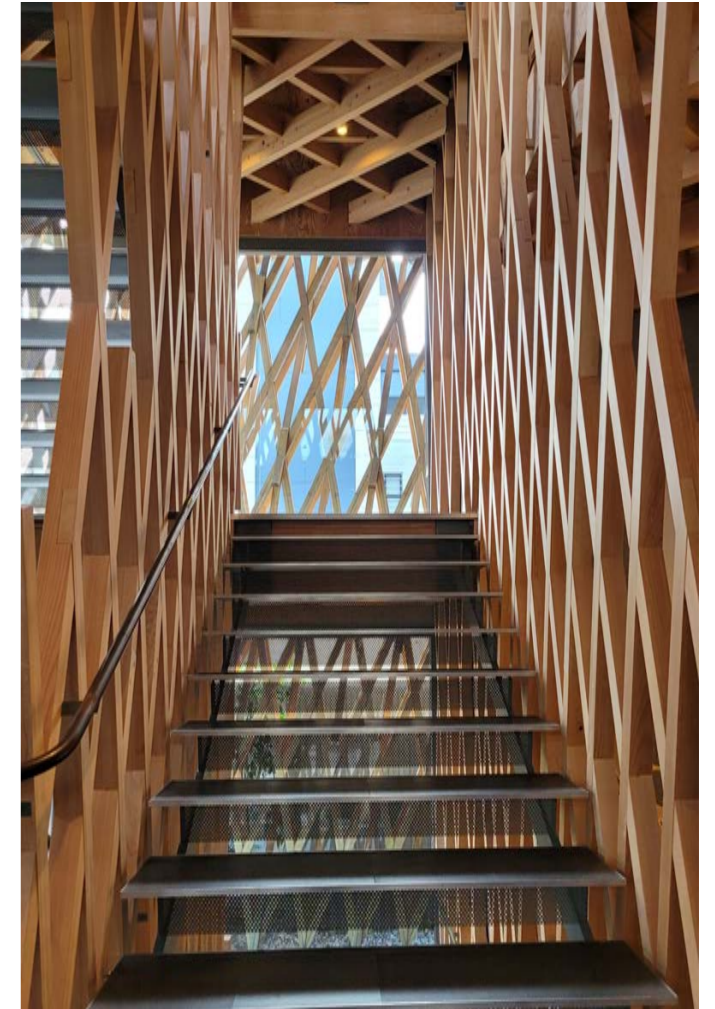

Konstruktion, gestaltning och materialitet i Japansk träarkitektur.

I slutet av januari 2023 åkte jag till Japan för att utforska och lära mig mer om Japansk träarkitektur tack vare stöd från Hawermans Stipendiefond. Arkitekturen fascinerar mig mycket när det kommer till allt från konstruktion, snickeridetaljer, materialitet och gestaltning och det var inspirerande att få göra en djupare studie i detta. Resan utgick ifrån Tokyo där nutida arkitektur av bland annat Kengo Kuma och Hiroshi Nakamura besöktes, och fortsatte sedan vidare till den äldre delen av Kyoto för att studera traditionell träarkitektur.

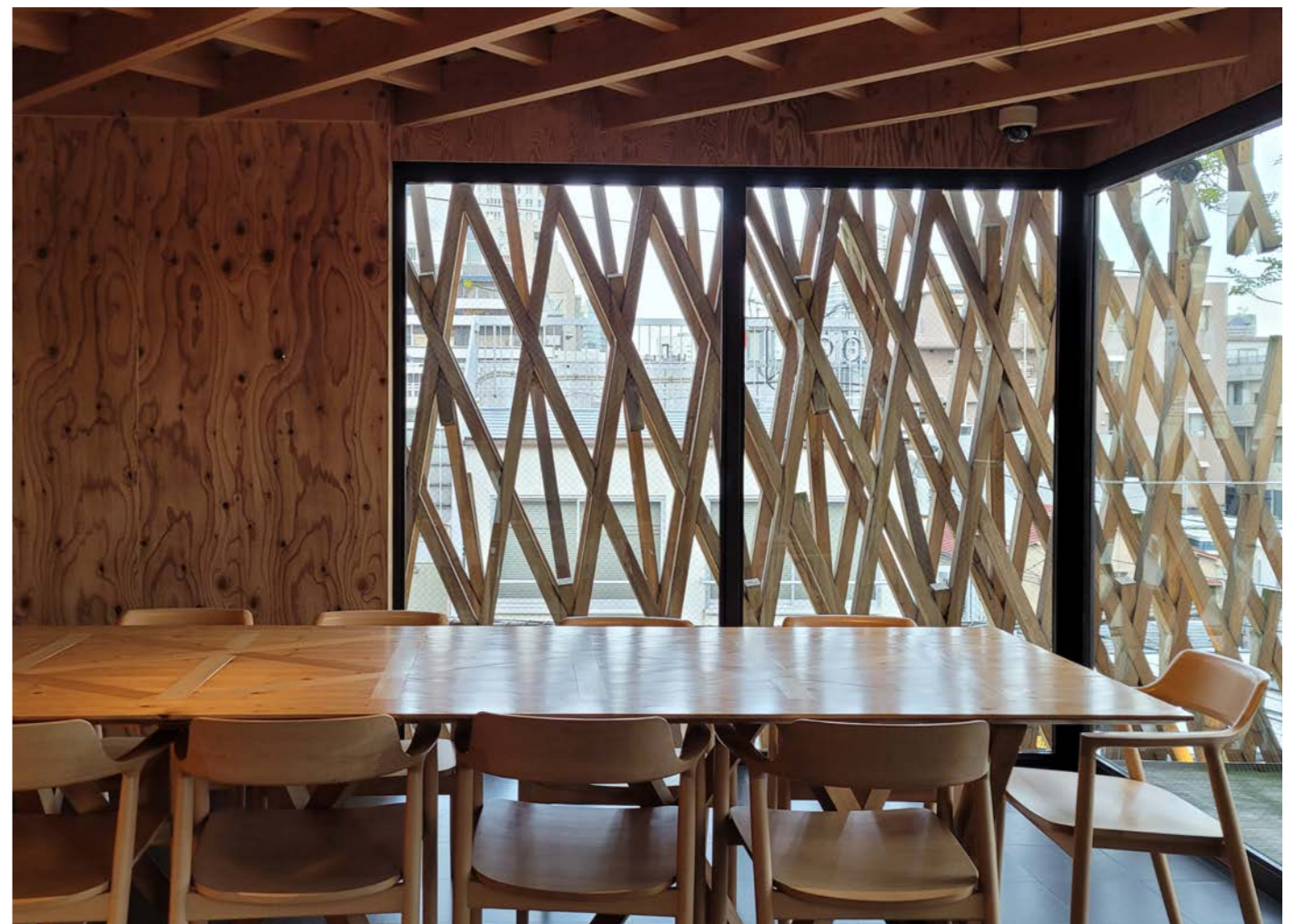
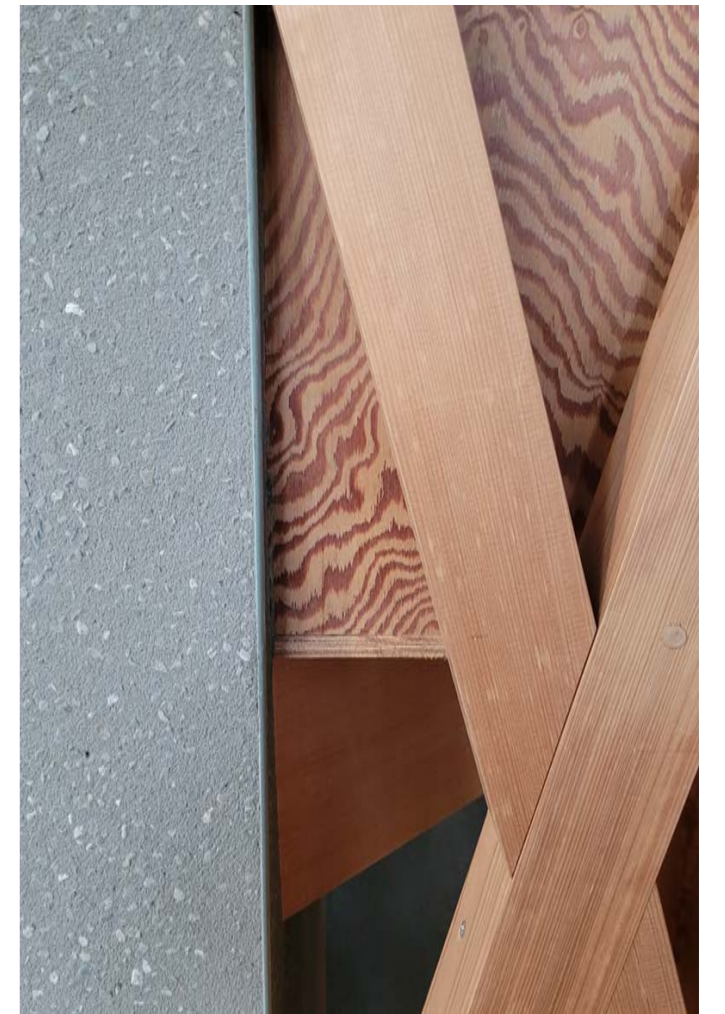
Tack vare Hawermans stipendiefond kunde jag studera och lära mig om detta på nära håll, vilket var en fantastisk möjlighet.

Sunny Hills- Tokyo

Sunny Hills byggdes 2013 och ligger i Aoyama i Tokyo och är ritat av Kengo Kuma & Associates. Konceptet med byggnaden var att skapa en skog inom Tokyos urbana kontext. Byggnadens fasad är uppbyggd av trästavar som fäster in i varandra med träfogar. Trästavarna som är 6x6 cm består av "Hinoki" som är en Japansk ädelcypress. Baksidan av byggnaden består av betong där träbalkar fäster in, men på framsidan bärs de helt upp av träfasaden.

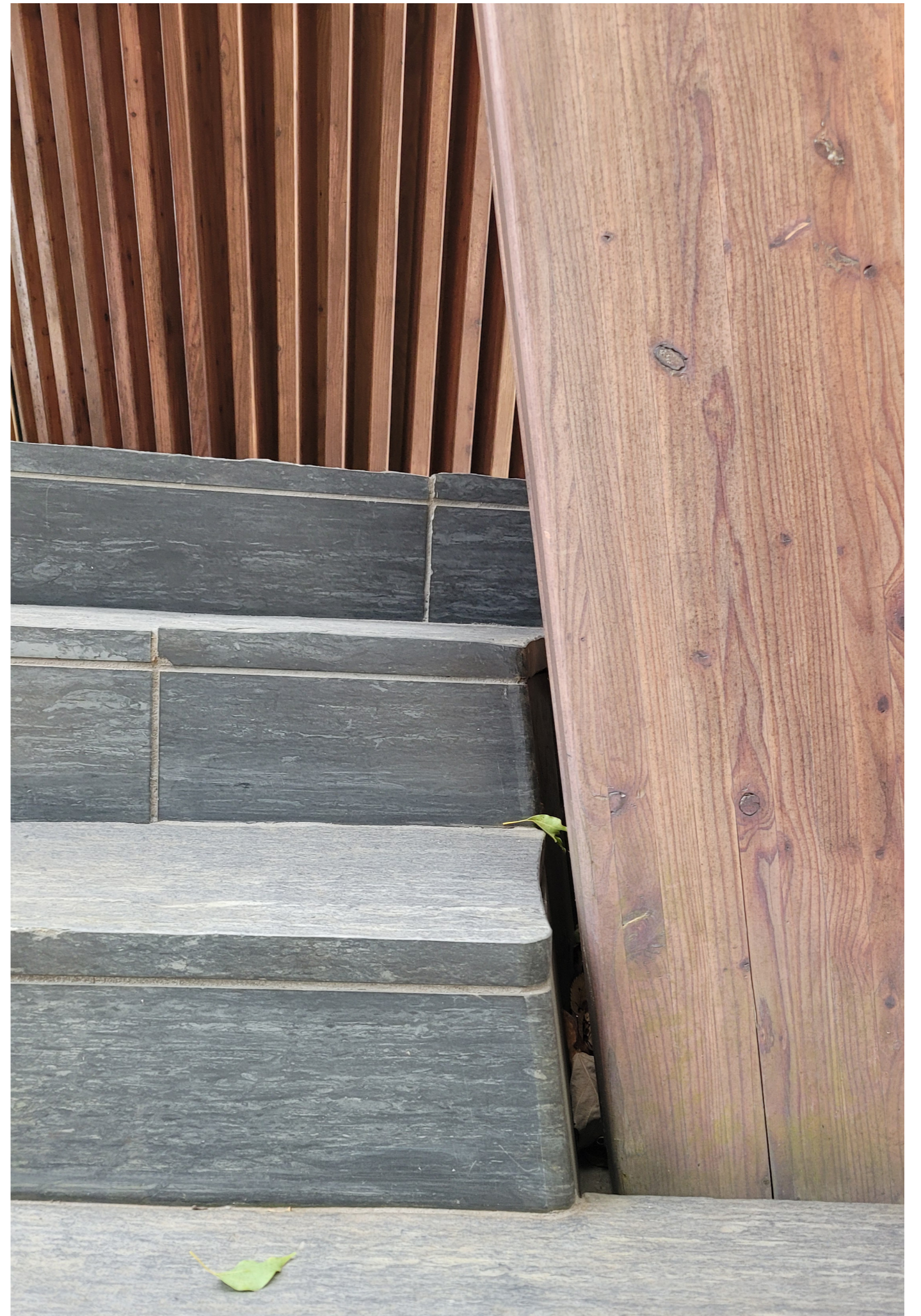
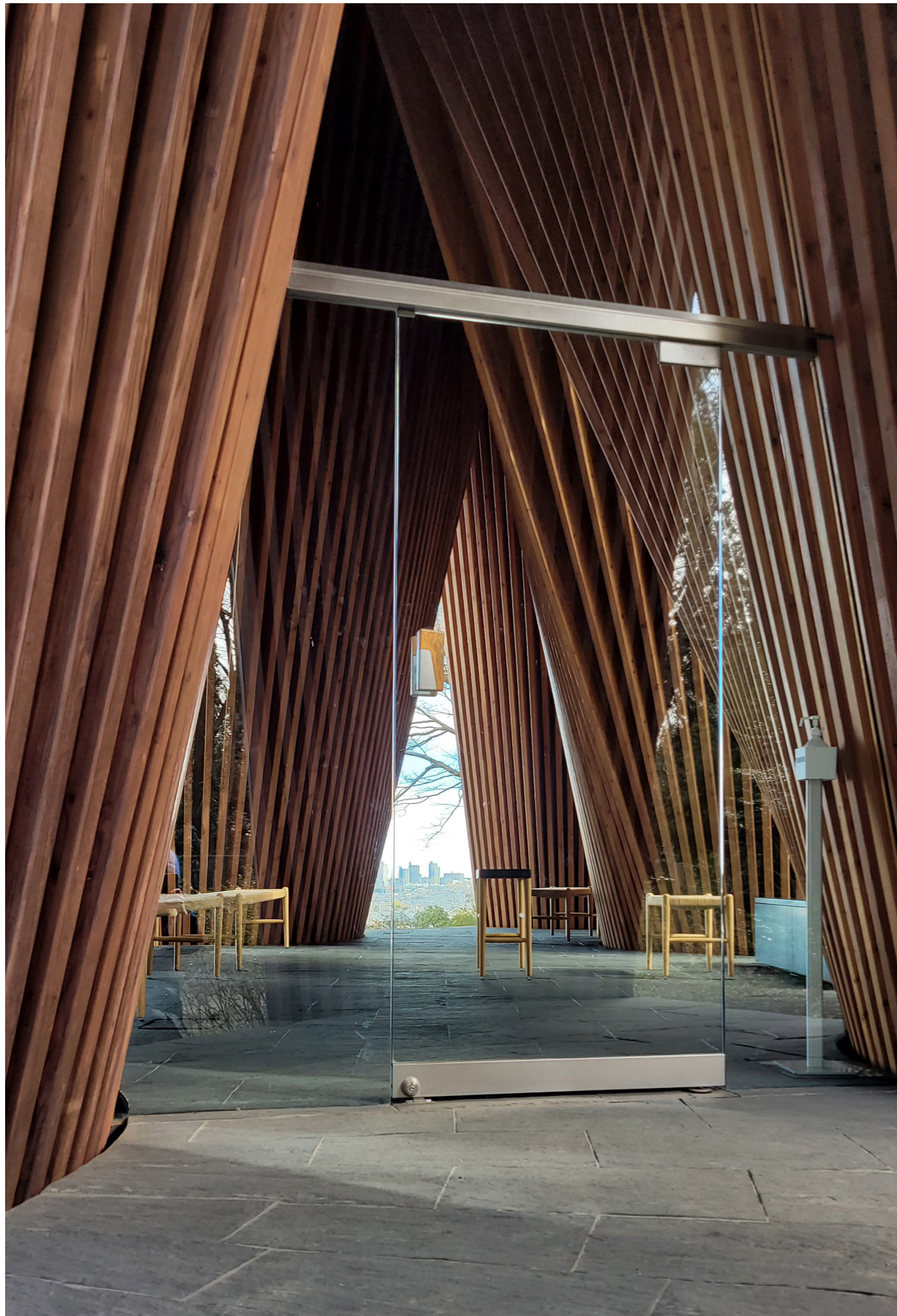
Sunny Hills träfasad hålls på plats med något som kallas för "Jiigoku-Gumi" vilket är en slags träfog där man sågar ut spår i flera delar som sedan sammanfogas till ett slags rutnät. På denna byggnad är spårerna diagonala för att kunna bära den vertikala lasten i byggnaden. Träfogar är något som traditionellt har använts i konstruktionen av tempel och helgedomar i Japan och är något som har bra motståndskraft mot påverkan och skakningar från exempelvis jordskalv. Sunny Hill's är ett spännande exempel på hur dessa traditionella träfogar kan användas i modern arkitektur.

Sayama Forest Chapel- Tokyo

Sayama Forest Chapel är ritat av Hiroshi Nakamura och ligger vid Sayama Lakeside Cemetery i Tokyo. Begravningsplatsen ligger i ett skogsbyn på en höjd med vy över staden och är öppen för olika religioner. Byggnaden består av en serie av branta gavlar som kopplas ihop med varandra med rundade väggar. Byggnaden bärs upp av träbalkar på insidan har ett yttertak av aluminiumplattor.

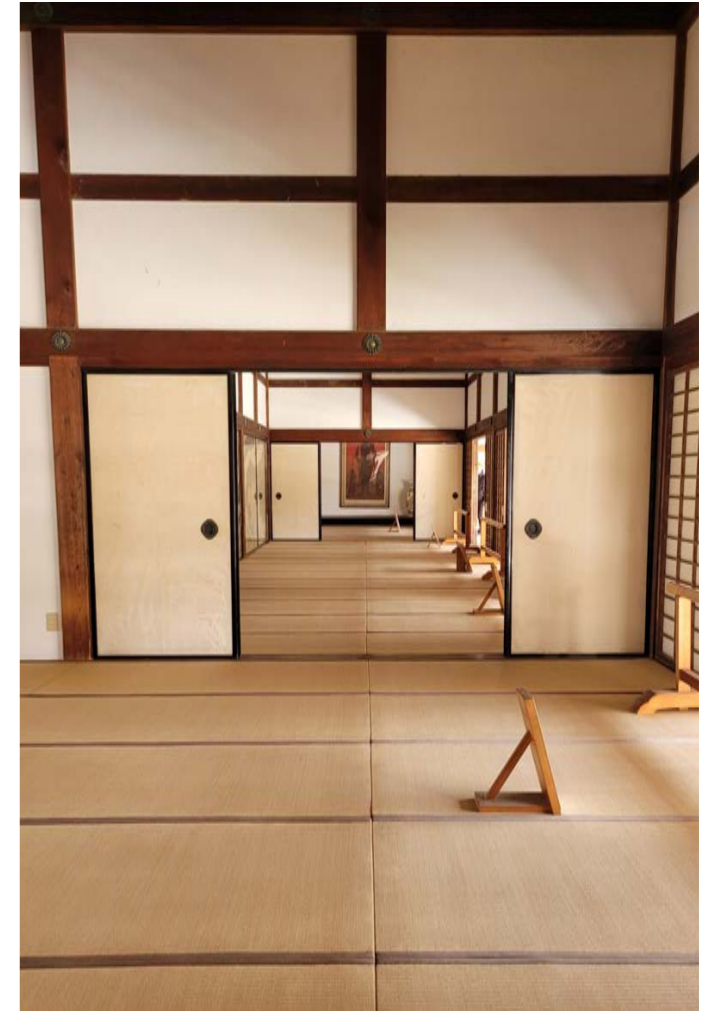

Kigumi Museum- Tokyo

Jag passade också på att besöka Kigumi museum i Tokyo. Detta museum och samlingen är skapad av Kazuo Tanikawa som tidigare arbetade med traditionella Japanska träkonstruktioner. Museet skapades med intentionen att föra kunskapen vidare eftersom användningen av byggnadstekniken minskar alltmer. Samlingen bestod av en blandning av modeller, dokument och verktyg. Kigumi är namnet på tekniken av sammanfogandet av traditionella träfogar utan användning av spik eller lim. Som besökare fick man plocka isär, vända och vrida på de olika modellerna vilket skapade djupare förståelse i hur de fungerade. Museet hade också en del om mer allmänt traditionell Japansk träkonstruktion där en bland annat kunde se hur olika putsnings tekniker av träbyggnader fungerade, träsnideri och målning av ornament. Väldigt lärorikt och inspirerande besök.

Tenryuji- Kyoto

Tenryuji templet är ett zentempel i västra Kyoto grundat 1339. Originalbyggnaderna står inte kvar och templet som står där idag är byggt kring 1868-1912, dock har den stora zenträdgården överlevt nästintill intakt. Byggnaderna visar både interiört och exteriört på flera Japanska traditionella arkitekturprinciper. Exempelvis golvet som består av tatamimattor, skjutdörrarna mellan inomhus och trädgården. Verandan utanför skjutdörrarna är väl skyddad av det utskjutande taket och skapar en fin övergång mellan ute och inne.

Kiyomizu-Dera- Kyoto

Kiyomizu-dera är ett tempel uppe bland kullarna i östra Kyoto. Templet är ett buddistiskt tempel som grundades år 780 men den nuvarande byggnaden uppfördes 1633 under Japans Edo-period. Den stora tempelhallen och terrassen är ett exempel på ett vanligt inslag i arkitekturen under denna period. En stor del av templet vilar på en trätarrass som skjuter ut från kullen 13 meter ovan mark. Träpelarna som bär upp terrassen som templet vilar på, samt templet själv är konstruerat utan användandet av spikar. Konstruktionen hålls helt ihop av traditionella träfogar. Här syntes flera av de träfogar som fanns representerade på Kigumi museet.

Det var fint att se hur både i de nutida byggnaderna som besöktes och de historiska så återfinns samma omsorg kring material, rumsligheter och ljus. Japans träarkitektur har en lång tradition och är ett bra material både när det kommer till hållfasthet vid exempelvis jordskalv men också ett material som fungerar bra i Japans klimat. Byggnaderna är ofta omålade med minimalistisk användning av olika sorters material, med stark koppling mellan insida och utsida. De byggnader jag besökte hade stora öppningar mot naturen och omgivningen utanför där vyerna förstärktes av att rummen i sig var relativt mörka. Det var inspirerande att se och lära sig om användningen av träfogar som var vanligt förekommande i äldre tempel och helgedomar men som också återkom i nutida arkitektur som Sunny Hill's designad av Kengo Kuma.

Återigen tack till Hawermans stipendiefond för att jag fick möjligheten att utföra denna resa. Jag tar med mig mycket nya lärdomar och inspiration till framtiden!

Siri Rahm Gullander